

9.6. INVESTICINIS PROJEKTAS

Nr.	Turinys	Segtuvo puslapiai	Interneto dokumentų kodai
1	2	3	4
9.6a	Svarbiausios investicinio projekto lengvatos nuostatos	9.6a/1–2	x
9.6b	Investicinio projekto lengvatos galimybių ir ribojimų suvestinė	9.6b/1–9	9.6b
9.6c	Suvestinės priedai: <i>1 priedas</i> – Investicinių projektų pelno mokesčio lengvatą taikančių vienetų kontrolinis klausimynas	9.6c/1–3	9.6c
9.6d	Investicinio projekto lengvatos apskaičiavimo žiniaraštis	9.6d/1–2	9.6d
9.6e	Investicinio projekto lengvatos taikymo dokumentai	x	x
9.6f	Kita medžiaga	x	x
9.6g	Pranešimai VMI: – Pranešimas mokesčių administratoriui apie vykdomą investicinį projektą	9.6g/1	x

9.6a. – Svarbiausios investicinio projekto lengvatos apskaičiavimo nuostatos

Investicinis projektas – vieneto investicijos į LR pelno mokesčio įstatymo 46¹ straipsnio 1 dalies 1 punkte nurodytą ilgalaikį turtą, skirtą:

* *ir / arba – naujų, papildomų produktų gamybai ar paslaugoms teikti arba pajėgumams didinti,*

* *ir / arba – naujam gamybos procesui įdiegti,*

* *ir / arba – esamo proceso (jo dalies) esminiam pakeitimui,*

* *ir / arba – tarptautiniais išradimų patentais apsaugotoms technologijoms įdiegti.*

Dėmesio! Vieneto investicijos, skirtos vien tik turimam ilgalaikiam turtui pakeisti kitu analogiškos rūšies ilgalaikiu turtu, nelaikomos investiciniu projektu (ar jo dalimi).

Svarbiausi teisės aktai, reglamentuojantys investicinio projekto lengvatą: *Lietuvos Respublikos pelno mokesčio įstatymo* 2 str. 12¹ d., ir 46¹ straipsnis; LR pelno mokesčio įstatymo 2 str. 12¹ d., 46¹ str. ir 47 str., *VMI komentaras*.

Norėdamas pritaikyti investicinio projekto lengvatą per mokestinį laikotarpį, *apskaičiuodamas 2009 metų ir vėlesnių metų mokestinių laikotarpių pelno mokestį*, vienetą turi būti patyręs išlaidų PMĮ 1 priedėlio ilgalaikio turto grupėse: „mašinos ir įrengimai“, „įrenginiai (statiniai, gręžiniai ir kt.)“, „kompiuterinė technika ir ryšių priemonės (kompiuteriai, jų tinklai ir įranga)“, „programinė įranga“, „įsigytos teisės“ – nurodytam turtui įsigyti. *Apskaičiuojant 2014 metų ir vėlesnių metų pelno mokestį*, investicinio projekto lengvata taikoma ir ilgalaikio turto grupės „kroviniai automobiliai, priekabos ir puspriekabės, autobusai – ne senesni kaip 5 metų“ turtui – kroviniams automobiliams, priekaboms ir puspriekabėms. Tačiau apmokestinamąjį pelną dėl pastarosios grupės įsigijimo galima sumažinti tik iki vieno milijono litų patirtų išlaidų per mokestinį laikotarpį suma (*apskaičiuojant 2015 m. ir vėlesnių metų mokestinių laikotarpių pelno mokestį – tik iki 300 000 Eur patirtų išlaidų*). Ilgalaikis investicinis turtas negali būti laikomas investicinio projekto lengvatos

objektu, nes pastatams ir žemei investicinio projekto lengvata netaikoma, o investicinis turtas – pastatai ir žemė – naudojamas tik pajamoms iš turto nuomos arba to turto vertės padidėjimo gauti.

Turtas – investicinio projekto objektas – **turi būti įsigytas iš** vieneto *nuosavų ar skolintų lėšų*, nenaudojant nacionalinio biudžeto, Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto, Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto, kitų valstybės pinigų fondų, savivaldybių fondų, Europos Sąjungos ir kitos finansinės paramos lėšų, jeigu tokios lėšos ar tokia parama buvo gauta.

Apmokestinamąjį *pelną galima sumažinti* per mokestinį laikotarpį, kurio apskaičiuotas apmokestinamasis pelnas mažinamas, *faktiškai patirtų išlaidų* turtui įsigyti dydžiu. Sąvoka „**faktiškai patirtos išlaidos**“ nesiejama su apmokėjimu už tą turta, bet **apima** per mokestinį laikotarpį **įsigyto ar pasigaminto turto** (ar jo dalies) **faktišką įsigijimo kainą, nurodytą teisinę galią turinčiame dokumente.**

Įsigytas turtas, kuris laikomas investicinio projekto lengvatos objektu, turi būti *nenaudotas ir pagamintas ne anksčiau kaip prieš 2 metus* (skaičiuojant nuo ilgalaikio turto naudojimo pradžios). Be to, *ilgalaikis turtas*, dėl kurio įsigijimo buvo sumažintas apmokestinamasis pelnas, vieneto veikloje *turi būti naudojamas ne trumpiau negu trejus metus*. Jeigu toks ilgalaikis turtas **vieneto veikloje naudojamas trumpiau**, dėl sumažinto apmokestinamojo pelno neapskaičiuotas pelno mokestis turi būti sumokėtas į valstybės biudžetą, perskaičiuojant ir apmokestinant praėjusių mokestinių laikotarpių apmokestinamuosius pelnus.

Apmokestinamasis pelnas gali būti sumažintas **tik per 2009 – 2023 metų mokestinius laikotarpius patirtomis išlaidomis**. Tačiau, trūkstant apmokestinamojo pelno, lengvatą galima perkelti į ketverius iš eilės einančius ateinančius metus, taigi **lengvata gali daryti įtaką pelno mokesčiui iki 2027 metų imtinai**.

Apmokestinamasis pelnas dėl investicinio projekto lengvatos taikymo 2009–2017 metų mokestiniais laikotarpiais galėjo būti sumažintas ne daugiau kaip 50 procentų. Nuo 2018 metų mokestinio laikotarpio tokio apribojimo nebeliko, todėl *apmokestinamasis pelnas gali būti sumažintas iki 100 procentų*. Jeigu tokių išlaidų suma yra didesnė už per mokestinį laikotarpį apskaičiuotą apmokestinamojo pelno sumą, šią sumą *viršijančios išlaidos gali būti perkeliamos už vėlesnius keturis vienas po kito einančius mokestinius laikotarpius* apskaičiuotoms apmokestinamojo pelno sumoms sumažinti, atitinkamai mažinant perkeliama tokių išlaidų sumą. Kiekvieno mokestinio laikotarpio apmokestinamasis pelnas taip pat gali būti sumažintas iki 100 procentų.

Vienetas, ketinantis sumažinti apmokestinamąjį pelną dėl vykdomo investicinio projekto, 2009–2017 metais pradėjęs vykdyti tokį projektą, apie tai centrinio mokesčių administratoriaus nustatyta tvarka ir terminais turėjo pranešti vietos mokesčių administratoriui. Nuo 2018 metų mokestinio laikotarpio tokios prievolės nebeliko.

9.6b. Investicinio projekto lengvatos galimybių ir ribojimų suvestinė^A

(peržiūrėta 2023 01 01, nuo 2022 01 01 pasikeitimų nebuvo^B)

Eil. Nr.	Aprašymas	Pastabos
1	2	3
APIBRĖŽIMAS (PMĮ 2 str. 12¹ d.) ir OBJEKTAS (PMĮ 46¹ str. 1 d. 1 p.)		
1.	<p>Investicinis projektas – vienetinio investicijos į šio Įstatymo 46¹ straipsnio 1 dalies 1 punkte nurodytą ilgalaikį turtą, skirtos naujiems, papildomiems produktams gaminti ar paslaugoms teikti arba gamybos (ar paslaugų teikimo) pajėgumams didinti, arba naujam gamybos (ar paslaugų teikimo) procesui įdiegti, arba esamam procesui (jo daliai) iš esmės pakeisti, taip pat tarptautiniais išradimų patentais apsaugotoms technologijoms įdiegti. Vieneto investicijos, skirtos vien tik turimam ilgalaikiam turtui pakeisti kitu analogiškos rūšies ilgalaikiu turtu, nelaikomos investiciniu projektu (ar jo dalimi).</p>	<p>* Investicinio projekto lengvatos objektai pagal įmonės apskaitos politikos įsakymą būtų priskirtini ilgalaikiam turtui. Tuo atveju, jeigu tokio turto objektai (pavyzdžiui, įrangą sudarančios dalys) apskaitoje registruojami atskirai, tai ilgalaikiu turtu, taigi ir aptariamoms lengvatos objektais, bus pripažinti tik tie iš jų, kurie atitinka ilgalaikio turto vertės ir tarnavimo laiko kriterijus (VMI seminaras, 20 psl.).</p> <p>* Jeigu investicinis projektas atitinka aptariamoms lengvatos sąlygas, tai, neatsižvelgiant į apmokestinamojo pelno sumažinimą dėl vykdomo investicinio projekto, jo objekto – ilgalaikio materialiojo turto – nusidėvėjimas ar nematerialiojo turto amortizacija apskaičiuojami pripažįstant leidžiamus atskaitymus PMĮ 18 straipsnyje nustatyta tvarka (VMI seminaras, 31 psl.).</p> <p>* Šio įstatymo reikalavimai laikomi įvykdytais ir tuo atveju, jeigu investicinio projekto lengvatos subjektas nepradeda gaminti naujų produktų ar teikti naujų paslaugų, bet išplečia vartotojų geografiją, todėl sudaro sąlygas naujiems pirkėjams atsirasti (VMI komentaras^C). Be kita ko, reikia turėti omenyje, kad nauji produktai į rinką paprastai gali būti įvesti per ne trumpesnę nei 2–3 metų laikotarpį. Pagaliau, kaip matome iš šios lengvatos apibrėžimo, papildomų produktų gamyba (taip pat ir galimybė didinti pardavimus bei gamybos apimtis) yra tik viena iš šios lengvatos taikymo sąlygų.</p> <p>* „Analogiškas“ nereiškia, kad negalima vietoje nudėvėto turto įsigyti naujo, nes naujo turto darbo našumas bus didesnis arba kaip nors patobulės gamybos procesas^D. VMI taip pat išaiškino, kad, jeigu atliekami turto remonto ar rekonstrukcijos darbai, kurie pailgina turto naudingo tarnavimo laiką arba pagerina jo naudingąsias savybes, tai pakeistos turto dalys laikomos investicinio projekto lengvatos objektu (VMI komentaras). Šie dalykai turi būti įforminti atitinkamais dokumentais, pavyzdžiui, jie gali būti nurodyti įmonės vadovo įsakymu sudarytos tam tikros komisijos akte.</p> <p>* Investicinio projekto objektų įsigijimas būtinai turi būti patvirtintas teisinę galią turinčiais dokumentais (VMI komentaras, 7 p., VMI seminaras, 22 psl.).</p> <p>* Reikia parengti atitinkamą vadovo įsakymą, dar geriau – VERSLO PLANĄ, kuriame būtų aiškiai nurodyti investicinio projekto tikslai ir aprašytas jo vykdymas!</p> <p>* Ilgalaikis investicinis turtas, kaip jis apibrėžiamas 12 VAS, negali būti laikomas investicinio projekto lengvatos objektu, nes pastatams ir žemei investicinio projekto lengvata netaikoma (kaip ir išnuomotam turtui), o investicinis turtas – pastatai ir žemė – naudojamas tik pajamoms iš turto nuomos arba to turto vertės padidėjimo gauti.</p>

		<p>* Jeigu vienetas ilgalaikį turtą išnuomoja, laikoma, kad ši veikla neatitinka investicinio projekto sąvokos. Šios nuostatos laikomasi ir tuo atveju, kai nuoma yra ilgalaikį turtą įsigijusio vieneto pagrindinė veikla (<i>VMI komentaras</i>).</p> <p>Pastabos: investicinio projekto lengvata gali būti taikoma ir turtui, įsigytam turint tikslą tenkinti įstatymų nustatytus aplinkosaugos poreikius^E, tačiau ji netaikoma turtui, skirtam naudoti PMĮ 17¹ straipsnyje nustatyta tvarka naudojamam mokslinių tyrimų ir eksperimentinėje veikloje^F.</p>
2.	<p>Investicinio projekto lengvatos objektas apibrėžtas PMĮ 46¹ str. 1 d. 1 punkte: per mokestinį laikotarpį, kurio apmokestinamasis pelnas apskaičiuotas, vienetas turi būti patyręs išlaidų PMĮ 1 priedėlio ilgalaikio turto grupėse: „mašinos ir įrengimai“, „įrenginiai (statiniai, gręžiniai ir kt.)“, „kompiuterinė technika ir ryšių priemonės (kompiuteriai, jų tinklai ir įranga)“, „programinė įranga“, „įsigytos teisės“, – nurodytam turtui įsigyti.</p> <p><i>Ši investicinio projekto lengvata pradėjo galioti apskaičiuojant 2009 metų ir vėlesnių metų mokestinių laikotarpių pelno mokestį. Apskaičiuojant 2014 metų ir vėlesnių metų pelno mokestį, pagal 2013 m. birželio 27 d. įstat. Nr. XII-428 investicinio projekto lengvata taikoma ir ilgalaikio turto grupės „krovininiai automobiliai, priekabos ir puspriekabės, autobusai – ne senesni kaip 5 metų“ turtui – krovininiams automobiliams, priekaboms ir puspriekabėms.</i></p> <p><i>Dėmesio: apmokestinamąjį pelną dėl pastarosios grupės įsigijimo galima sumažinti tik iki vieno milijono litų patirtų išlaidų per mokestinį laikotarpį suma (apskaičiuojant 2015 m. ir vėlesnių metų mokestinių laikotarpių pelno mokestį – tik iki 300 000 Eur patirtų išlaidų).</i></p>	<p>* Investicinio projekto lengvata netaikoma (žr. <i>VMI komentara</i>) <i>pastatams</i> (taip pat ir viešbučių, kuriuose jie yra aktyvi turto dalis, tiesiogiai naudojama pajamoms uždirbti), <i>daugeliui transporto priemonių</i> (išskyrus krovininius automobilius, priekabas ir puspriekabes, kuriems lengvata taikoma apskaičiuojant 2014 m. ir vėlesnių mokestinių laikotarpių pelną^G): <i>geležinkelio riedmenims, lėktuvams, laivams, lengviesiems automobiliams, autobusams</i> ir kitam ilgalaikiam turtui, kuris įtrauktas į kitas PMĮ 1 priedėlyje nurodytas ilgalaikio turto grupes, jeigu šis turtas nenurodytas kaip investicinio projekto lengvatos objektas PMĮ 46¹ str. 1 d. 1 punkte. <i>VMI komentare</i> taip pat išaiškino, kad krovininiams vežti pritaikyti lengvieji automobiliai gali būti laikomi investicinio projekto reikalavimus atitinkančiu turtu^H. Tas pats taikoma ir padidinto važumo transporto priemonėms – visureigiams^I, jeigu jie pritaikyti krovininiams vežti, ir krovininėms priekaboms bei puspriekabėms, jeigu jos ir pritaikytos tempti tik traktoriais^J. <i>VMI komentare</i> taip pat išaiškino, kad „Mašinų ir įrengimų“ <i>kategorijai priskiriamos</i> staklės, jėgos ir darbo mašinos, naudojamos produktams gaminti ar paslaugoms teikti (žemės ir miškų ūkio, pavyzdžiui, traktoriai ir savaeigės bei asenizacinės mašinos, naftos perdirbimo, kelių statybos, prekybos ir visuomeninio maitinimo mašinos ir įrengimai, kompresoriai, išskyrus transporto priemones). Turto grupei „Įrenginiai“ (statiniai, gręžiniai ir kt.) priskiriamos mašinos, prietaisai, įtaisai energijai, medžiagoms gaminti ir informacijai priimti, perduoti ar keisti.</p> <p>* Tokiam turtui priskiriamas turtas, tiesiogiai dalyvaujantis produkcijos gamybos ar paslaugų teikimo procese, arba turtas, kuris yra būtinai tam procesui vykdyti (pavyzdžiui, gamybos valdymo programos)^K.</p>

TURTAS TURI BŪTI REIKALINGAS INVESTICINIAM PROJEKTUI VYKDYTI (PMĮ 2 str. 12¹ d.)		
3.	<p><i>Įsigytas turtas turi būti reikalingas</i> vieneto <i>investiciniam projektui vykdyti</i>, t. y. skirtas naujiems papildomiems produktams gaminti ar paslaugoms teikti arba gamybos (ar paslaugų teikimo) pajėgumams didinti, arba naujam gamybos (ar paslaugų teikimo) procesui įdiegti, arba esamam procesui (jo daliai) iš esmės pakeisti, taip pat tarptautiniais išradimų patentais apsaugotoms technologijoms įdiegti.</p>	<p>* Pavyzdžiui, buhalterinės apskaitos programos gali būti laikomos investicinio projekto lengvatos objektais tik tuomet, jeigu jomis bus tvarkoma buhalterinė apskaita tretiesiems asmenims ir iš to bus uždirbama pajamų. Jeigu programa įsigyta savo įmonės apskaitai tvarkyti, lengvata pasinaudoti negalima, nes niekas nepasikeičia (buhalterinę apskaitą lygiai taip pat reikėjo tvarkyti ir iki įsigyjant programą).</p> <p>* Mokesčių administratorius taip pat išaiškino (žr. VMI komentarą), kad išradimą užtikrina patentas, kuris yra išduodamas LR patentų įstatyme nustatyta tvarka.</p>
TURTO ĮSIGIJIMO ŠALTINIAI IR SUMA (PMĮ 46¹ str. 3 d.)		
4.	<p><i>Turtas turi būti įsigytas iš</i> vieneto nuosavų ar skolintų lėšų, nenaudojant nacionalinio biudžeto, Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto, Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto, kitų valstybės pinigų fondų, savivaldybių fondų, Europos Sąjungos ir kitos finansinės paramos lėšų, jeigu tokios lėšos ar tokia parama buvo gauta.</p>	<p>* Jeigu turto dalis finansuota šiame straipsnyje išvardytų fondų (biudžetų) arba kitos finansinės paramos lėšomis, apskaičiuojant investicinio projekto lengvatos sumą, atitinkamą jos dalį reikia eliminuoti (žr. VMI komentarą).</p>
5.	<p>Apmokestinamąjį pelną galima sumažinti per mokesstinį laikotarpį, kurio apskaičiuotas apmokestinamasis pelnas mažinamas, faktiškai patirtų išlaidų turtui įsigyti dydžiu.</p> <p>Pastaba: žr. 8 ir 9 Suvestinės punktuose aprašytus ribojimus!</p>	<p>* Turto įsigijimo kaina nustatoma kaip visų jo gamybos procese patirtų tiesioginių ir netiesioginių (pridėtinių) išlaidų suma. Perkant turtą iš kitų asmenų, jo įsigijimo kaina nustatoma prie turto pirkimo kainos pridėjus visus su pirkimu susijusius mokesčius, transportavimo, projektavimo, sumontavimo, patikrinimo, instaliavimo, paleidimo bei kitas su turto įsigijimu susijusias išlaidas (be PVM). Keliems objektams tenkančias ir turto tiekėjo bendra suma nurodytas išlaidas lengvatą taikantis vienetas paskirsto tarp objektų pagal jo paties pasirinktą metodiką (žr. VMI komentarą).</p> <p>* Nesvarbu, kada apmokėta už objektus, kuriems taikomos investicinio projekto lengvatos. Visos tokio turto įsigijimo aplinkybės nustatomos pagal turto įsigijimo dokumento datą (žr. VMI komentarą).</p> <p>* Turtas gali būti įsigyjamasis skolon, taip pat pagal paskolos sutartį, pirkimo–pardavimo sutartį išsimokėtinai, lizingo (išperkamosios nuomos) ar nuomos sutarties pagrindu, natūriniais mainais, taip pat kaip akcininko turtinis įnašas. Svarbu turėti juridiskai teisingai parengtą dokumentą, nustatantį nuosavybės teisės perėjimą, nes, jeigu pagal sutartį nuosavybės teisės perėjimas vienetui nenumatytas, toks turtas negali būti laikomas investicinio projekto reikalavimus atitinkančiu turtu. Tačiau apmokestinamasis pelnas gali būti mažinamas per mokesstinį laikotarpį vieneto įsigyto turto faktiška įsigijimo kaina, neatsižvelgiant į atliktus mokėjimus (žr. VMI komentarą).</p>

		<p>* Už skolintas sumas mokamos <i>palūkanos į turto įsigijimo savikainą neįskaičiuojamos</i>, todėl jų sumai investicinio projekto lengvata netaikoma (žr. VMI komentara).</p> <p>* Į tokio turto įsigijimo kainą neįtraukiamos ataskaitinio laikotarpio veiklos sąnaudos (pardavimų, bendrosios ir administracinės). Tai nurodyta VMI viršininko 2009 m. vasario 20 d. įsakymo Nr. VA-17, 2014 m. birželio 5 d. įsakymo Nr. VA-34 redakcijoje.</p> <p>* Vienetas gali perklasifikuoti tam tikras prekes į ilgalaikį turtą ir jam pritaikyti investicinio projekto lengvatą, jeigu šis turtas atitiks visus kitus tokios lengvatos objektui keliamus reikalavimus ir perklasifikavimas buvo tinkamai įformintas atitinkamu įmonės vidiniu dokumentu.</p>
--	--	--

Dėmesio! Žemiau Komentaro pavyzdžiuose pateikta apmokestinamojo pelno mažinimo eilės tvarka galioja ir Suvestinės parengimo diena. Tačiau, kadangi *Komentaras* buvo rengtas anksčiau, jame neįvertinta ta aplinkybė, kad nuo 2018 m. mokesčio laikotarpio apmokestinamasis pelnas dėl pasinaudojimo investicinio projekto lengvata gali būti mažinamas ne iki 50 proc., bet visu šimtu procentų (žr. Suvestinės 9 punktą).

Pavyzdžiai¹:

* Lietuvos įmonė, gaminanti ir pardavinėjanti savo gamybos produkciją, vykdo investicinį projektą, atitinkantį PMI 46¹ str. keliamus reikalavimus. 2013 metais įmonės investicinio projekto išlaidos sudaro 20 000 Lt, įmonės apmokestinamasis pelnas sudaro 30 000 Lt. Daugiau kaip 50 proc. įmonės pajamų sudaro pajamos už pačių pagamintą produkciją, įmonėje dirba riboto darbingumo asmenys, kurių dalis tarp visų dirbančių asmenų sudaro 41 procentą. Kaip šiai įmonei apskaičiuoti mokėtiną pelno mokestį?

Pagal PMI 46¹ straipsnio 2 dalies nuostatas, įmonės mokesčio laikotarpio apmokestinamasis pelnas dėl patirtų investicinio projekto išlaidų gali būti sumažintas ne daugiau kaip 50 procentų, t. y. 15 000 litų (30 000 × 50 procentų). Nuo likusios po sumažinimo apmokestinamojo pelno sumos, t. y. nuo 15 000 litų, atsižvelgiant į įmonės taikomą pelno mokesčio tarifą, apskaičiuojamas pelno mokestis, kuris pagal PMI 58 straipsnio 16 dalies 3 punkto nuostatas yra sumažinamas 75 procentais dėl įmonėje dirbančių riboto darbingumo asmenų.

** **Pelno nesiekiantis vienetas, gaminantis ir pardavinėjantis savo gamybos produkciją, vykdo investicinį projektą, atitinkantį PMI 46¹ str. keliamus reikalavimus. 2013 metais įmonės investicinio projekto išlaidos sudaro 10 000 Lt, įmonės apmokestinamasis pelnas sudaro 30 000 Lt (metinės pajamos neviršija 1 mln. litų). Daugiau kaip 50 proc. įmonės pajamų sudaro pajamos už pačių pagamintą produkciją, įmonėje dirba riboto darbingumo asmenys, kurių dalis tarp visų dirbančių asmenų sudaro 41 procentą. Kaip šiai įmonei apskaičiuoti mokėtiną pelno mokestį?**

Pelno nesiekiančio vieneto apmokestinamasis pelnas dėl patirtų išlaidų, vykdant investicinį projektą, gali būti sumažintas 10 000 litų. Likusi po sumažinimo apmokestinamojo pelno suma, t. y. 20 000 litų, atsižvelgiant į PMI 5 straipsnio 4 dalyje nustatytas pelno nesiekiančių vienetų apmokestinimo sąlygas ir tarifus, gali būti apmokestinama taikant 0 procentų pelno mokesčio tarifą, jeigu įmonės mokesčio laikotarpio pajamos iš ūkinės komercinės veiklos neviršija 1 milijono litų.

Jeigu pelno nesiekiantis vienetas vykdo tik ūkinę komercinę veiklą, tai PMI 5 straipsnio 4 dalyje nustatytos pelno nesiekiančių vienetų apmokestinimo sąlygos jam netaikomos.

*** **Lietuvos įmonės apmokestinamos pajamos sudaro 800 000 Lt, leidžiami ir ribojamų dydžių leidžiami atskaitymai – 500 000 Lt, investiciniam projektui (investicinis projektas atitinka visus įstatyme nurodytus reikalavimus) buvo išleista 200 000 Lt, įmonė 2013 metais skyrė 100 000 Lt paramai (paramos teikimas atitinka įstatyme nustatytus reikalavimus), ši įmonė nori perimti iš dukterinės įmonės 100 000 Lt nuostolių. Kaip įmonė turi apskaičiuoti mokesstinį rezultatą?**

Darant prielaidą, kad paramos ir ankstesnių mokesčių laikotarpių veiklos nuostolių sumos ir ribojamų dydžių leidžiamus atskaitymus neįtrauktos, apskaičiuotas apmokestinamasis pelnas 300 000 litų mažinamas 120 000 (300 000 × 40 proc.) litų suma dėl suteiktos paramos. Pagal PMI

46¹ straipsnio 2 dalies nuostatas įmonės mokestinio laikotarpio apmokestinamasis pelnas – 180 000 litų – dėl patirtų investicinio projekto išlaidų gali būti sumažintas ne daugiau kaip 50 procentų, t. y. 90 000 litų (180 000 × 50 procentų). Likus po sumažinimo 90 000 litų apmokestinamojo pelno, gali būti atskaitoma dalis, t. y. 90 000 litų, iš dukterinės įmonės perimtų nuostolių suma.

TURTO ĮSIGIJIMO LAIKOTARPIS (PMĮ 46¹ str. 1 d. 2 p.)

6.	<p>Įsigytas turtas turi būti nenaudotas ir pagamintas ne anksčiau kaip prieš 2 metus (skaičiuojant nuo ilgalaikio turto naudojimo pradžios).</p>	<p>* Tai reiškia, kad investicinio projekto lengvatą galima taikyti turtui, kuris įsigytas ir pradėtas naudoti (<i>nes visa lengvata siejama būtent su turto naudojimu pagal PMĮ nustatytas paskirtis</i>) ne anksčiau kaip 2009 m. sausio 1 d., o jeigu jis buvo pradėtas naudoti nuo 2009 m. pradžios, toks turtas turėjo būti pagamintas ne anksčiau kaip 2007 m. sausio 1 d. (tačiau iki 2009 m. nenaudotas). Vėliau pradėtas naudoti turtas atitinkamai turi būti pagamintas ne anksčiau kaip prieš 2 metus iki jo naudojimo pradžios. Tokiam turtui gaminti sunaudotos komplektuojamosios medžiagos ir <i>dalys gali būti įsigytos ar pagamintos ir anksčiau, tačiau jos negali būti naudotos</i> (žr. VMI komentarą).</p> <p>* Būtina surašyti atidavimo eksploatuoti aktus ir pradėti pildyti inventorines korteles (jose pažymėti, kad būtent tam objektui taikyta lengvata).</p> <p>* Atsargiai elkitės perpirkdami turtą! Iš tiekėjo būtina išsireikalauti atitinkamus pirmiau išvardytų aplinkybių įrodymus, pagrįstus tiekėjo dokumentais.</p> <p>* Jeigu kompiuterių programos įsigijamos iš jų kūrėjų ar platintojų, laikoma, kad jos yra naujos, o jeigu iš kito vartotojo, – kad ne naujos, ir tokiu atveju investicinio projekto lengvata negali būti taikoma. Jeigu nėra galimybės tiksliai nustatyti programos pagaminimo laiko, šios datos kriterijus nelaikomas pranašumu, nustatant investicinio projekto lengvatą (žr. VMI komentarą).</p> <p>* Jeigu turtas įsigijamas bei instaliuojamas etapais (pirmiausia tam tikros jo sudedamosios dalys, vėliau – kitos), tai metų laikotarpis skaičiuojamas atgal nuo tos dienos, kai toks turtas yra paruoštas naudoti (instaliuotas, sumontuotas ir pan.). Vienetas savo nuožiūra gali skaidyti investicinį projektą į sudedamąsias dalis (žr. VMI komentarą).</p>
----	--	---

PRIVALOMAS TURTO NAUDOJIMO LAIKOTARPIS (PMĮ 46¹ str. 5 d.)

7.	<p>Ilgalaikis turtas, dėl kurio įsigijimo buvo sumažintas apmokestinamasis pelnas, vienetu veikloje turi būti naudojamas ne trumpiau negu trejus metus (t. y. <i>trejus arba daugiau metų</i>). Jeigu toks ilgalaikis turtas naudojamas vieneto veikloje trumpiau, išskyrus vieneto pabaigą ir atvejus, kai turtas prarandamas dėl nugalimos jėgos (<i>force majeure</i>) ar nusikalstamos trečiųjų asmenų veiklos, taip pat nurodžius valdžiai (ir ES) ar dėl jos nurodymų pasekmių, dėl sumažinto apmokestinamojo pelno neapskaičiuotas pelno</p>	<p>* Dėl sumažinto apmokestinamojo pelno neapskaičiuotas pelno mokestis turi būti sumokėtas į valstybės biudžetą, perskaičiuojant ir apmokestinant praėjusių mokestinių laikotarpių apmokestinamuosius pelnus, pateikiant patikslintą atitinkamo laikotarpio pelno mokesčio deklaraciją (žr. VMI komentarą).</p> <p>* Susiklosčius atitinkamoms aplinkybėms, turtas gali būti <i>laikinai</i> nenaudojamas, tačiau tai nedaro įtakos investicinio projekto lengvatos tęstinumui (žr. VMI komentarą).</p> <p>* Jeigu turtas – investicinio projekto lengvatos objektas – vieneto veikloje buvo naudojamas bent kiek trumpiau nei trejus metus (išskyrus toliau aprašytas šio straipsnio šioje dalyje nustatytas išimtis) ir pirmaisiais to turto naudojimo metais buvo sumažintas apmokestinamasis pelnas, vienetas privalo perskaičiuoti ir apmokestinti atitinkamų praėjusių mokestinių laikotarpių apmokestinamuosius pelnus ir mokesčių administratoriui pateikti patikslintas mokesčių deklaracijas^N.</p> <p>* Tam tikromis aplinkybėmis įmonė gali nudėvėti ilgalaikį turtą per trumpesnę nei treji metai laikotarpį, pripažindama</p>
----	---	--

<p>mokestis turi būti sumokėtas į valstybės biudžetą, perskaičiuojant ir apmokestinant praėjusių mokestinių laikotarpių apmokestinamuosius pelnus.</p> <p>• 2011 metų (ir vėlesnių metų mokestinių laikotarpių) toks perskaičiavimas neatliekamas^M, kai ilgalaikis turtas naudojamas vieneto veikloje trumpiau negu 3 metus dėl to, kad reorganizavimo (baigiant veiklą be likvidavimo PMĮ 41 str. 2 d. 2 punkte nustatyta tvarka, žr. VMI <i>seminarą</i>) ar vieneto perleidimo atvejais pereina įsigyjantį vienetas, tačiau tik tuo atveju, jeigu įsigyjantysis vienetas perimtą turtą naudoja iki tol, kol sueis 3 metai nuo ilgalaikio turto naudojimo jį perleidusiam vienete pradžios. Įsigyjantysis vienetas, perėmęs ilgalaikį turtą reorganizavimo ar perleidimo atvejais ar dėl teisės aktų reikalavimų, gali toliau mažinti apmokestinamąjį pelną, kaip tai būtų daręs ilgalaikį turtą perleidęs vienetas.</p>	<p>atitinkamus leidžiamus atskaitymus. VMI išaiškino, kad tokiu atveju šitoks turtas negali būti investicinio projekto lengvatos objektu^O. Reiškia, kad įmonė turi įvertinti, ar jai visuomet naudinga visa apimtimi pasinaudoti greitesnio ilgalaikio turto nudėvėjimo galimybėmis. Tai gali būti aktualu įmonėms, kurioms negalioja LR Pelno mokesčio įstatymo 1 priedėlyje nustatyti maksimalūs ilgalaikio turto nudėvėjimo arba amortizacijos normatyvai, taip pat įmonėms ilgalaikio turto nusidėvėjimo leidžiamų atskaitymų sumas apskaičiuojančioms pagreitintais būdais.</p> <p>* Dėl šiame punkte išdėstytų aplinkybių būtina atlikti inventurizacijas, aktuose pažymint visas turto naudojimo sąlygas.</p> <p>* Jeigu, įsigyjant ilgalaikį turtą, įsigyjami keli turto vienetai, tai 3 metų laikotarpis pradedamas skaičiuoti atskirai nuo kiekvieno turto vieneto atidavimo eksploatuoti dienos (žr. VMI <i>komentara</i>).</p> <p>• Ši nuostata galioja tik nuo 2011 m. gruodžio 1 d., tačiau ji taikoma apskaičiuojant ir 2011 metų bei vėlesnių metų mokestinių laikotarpių pelno mokestį.</p> <p>* Turtą perleidęs vienetas, norėdamas įsitikinti, ar jo perėmėjas tęsia visas to turto priskyrimo investiciniams sąlygas (jo naudojimo pagal numatytą paskirtį ir kt.), šią aplinkybę ir jos pažeidimo kompensavimo sąlygas turėtų numatyti atitinkamoje (reorganizavimo, perleidimo ar specialiai šiam klausimui skirtoje) sutartyje.</p> <p>* Jeigu vienetas pritaiko turtui – investicinės lengvatos objektui – atgalinio lizingo (finansinės nuomos) procedūrą, laikoma, kad šis faktas nepažeidžia PMĮ 46¹ str. reikalavimų, nes atgalinio lizingo ekonominė prasmė prilyginama finansavimui už užstatą^P. Kadangi įsigytas turtas turi būti nenaudotas ir pagamintas ne anksčiau kaip prieš 2 metus, skaičiuojant nuo ilgalaikio turto naudojimo pradžios, (žr. Suvestinės 6 punktą), tai jeigu, pavyzdžiui, vienetas krovinių automobilių įsigyja iki 2014 metų, o 2014 metais nusprendžia jį parduoti ir įsigyti pagal atgalinio lizingo sutartį, jis nebus laikomas investicinio projekto reikalavimus atitinkančiu turtu (žr. VMI <i>komentara</i>).</p>
<p>LENGVATOS GALIOJIMO LAIKOTARPIS (PMĮ 46¹ str. 4 d.) IR JOS TAIKYMO TVARKA (PMĮ 46¹ str. 2 d.)</p>	
<p>8. Apmokestinamasis pelnas gali būti sumažintas tik per 2009–2023 metų mokestinius laikotarpius patirtomis išlaidomis (pagal 2017 m. gruodžio 7 d. įstat. Nr. XIII-842).</p>	<p>* Sąvoka „faktiškai patirtos išlaidos“ nesiejama su apmokėjimu už tą turtą, bet apima per mokestinį laikotarpį įsigyto ar pasigaminto turto (ar jo dalies) faktišką įsigijimo kainą, nurodytą teisinę galią turinčiame dokumente. Turto įsigijimo momentu yra laikoma to dokumento išrašymo data (žr. VMI <i>komentara</i>) ir jis negali būti datuotas vėliau kaip 2023 metais.</p> <p>* Be to, svarbu nepamiršti, kad turtas turi būti pagamintas ne anksčiau kaip prieš 2 metus iki jo naudojimo pagal paskirtį pradžios (žr. Suvestinės 3 punktą).</p>

		<p>* Jeigu investicinio projekto išlaidos buvo daromos dalimis, tai ir tam tikrais metais vieneto apmokestinamasis pelnas gali būti mažinamas tik tais metais patirtomis išlaidomis. Jeigu investicinis projektas buvo pradėtas 2008 metais, tai tais metais padarytų išlaidų suma negali būti mažinamas apmokestinamasis pelnas (žr. VMI komentaro 5 pavyzdį).</p> <p>* Kadangi, trūkstant apmokestinamojo pelno (žr. Suvestinės 9 punktą), lengvatą galima perkelti į ketverius iš eilės einančius ateinančius metus, lengvata gali daryti įtaką pelno mokesčiui iki 2027 metų imtinai arba apimti ir dalį 2028 metų, jeigu nustatytas kitas, nesutampantis su kalendoriniais metais, mokesstinis laikotarpis.</p>
<p>Pavyzdžiai⁹:</p> <p>Pastaba: Pavyzdžiuose mokesstinis laikotarpis sutampa su kalendoriniais metais.</p> <p><...></p> <p>9. Sąlyga. Vienetas 2015 m. pradėjo vykdyti investicinį projektą, kurio eigoje pasigamino įrenginį, skirtą naujos produkcijos gamybai. Sudedamųjų dalių, žaliavų, reikalingų įrenginio gamybai, įsigijimo savikaina, tiesioginio darbo užmokesčio sąnaudos bei kitos tiesioginės ir netiesioginės (pridėtinės) gamybos išlaidos, patirtos kuriant šį turtą, vienetu buvo apskaitomos „nebaigtos statybos“ sąskaitoje ir 2015 metais sudarė 30 000 Eur, o 2016 metais – 40 000 Eur. Vienetas projektą užbaigė 2016 m. ir pasigamintą įrenginį pradėjo eksploatuoti 2016 m. vasario mėnesį.</p> <p>Sprendimas. Per 2015 metus vieneto faktiškai patirtomis išlaidomis pagal PMĮ 46¹ straipsnio 1 dalies nuostatas apmokestinamasis pelnas mažinamas 30 000 Eur suma, o už 2016 metus – 40 000 Eur suma.</p> <p>10. Sąlyga. Vienetas 2015 metais pradėjo vykdyti investicinį projektą. Šiam investiciniam projektui įgyvendinti reikalingas turtas – įrenginiai – kuriamas dalimis, t. y. rangovas atsiskaito už atskirus etapus: 2015 metais išrašoma sąskaita už įrenginių suprojektavimą pagal poreikius – 15 000 Eur, 2016 metais – už pagaminimą (45 000 Eur), 2017 metais – už instaliavimą ir apmokymą jais dirbti (10 000 Eur). Turtas, atitinkantis investicinio projekto reikalavimus, pradėdamas eksploatuoti 2017 metais.</p> <p>Sprendimas. Vieneto apskaičiuotas apmokestinamasis pelnas sumažinamas įrenginių faktiška įsigijimo kaina: 2015 metais – 15 000 Eur, 2016 metais – 45 000 Eur ir 2017 metais – 10 000 Eur.</p> <p>11. Sąlyga. Vienetas 2015 metais pradėjo vykdyti ilgalaikį investicinį projektą, kuris tęsiasi iki 2018 metų. Vienetas 2015 metais įsigijo ir instaliavo įrengimą, kurio faktiška įsigijimo kaina pagal 2015 metais gautą sąskaitą yra 500 000 Eur. Įrengimas pagamintas 2014 metais. Eksploatuoti įrengimas pradėtas tik projekto pabaigoje (dėl techninių charakteristikų toks turtas galėjo būti pradėtas eksploatuoti tik sumontavus ir kitą projekto realizavimui reikalingą turtą), t. y. po 3 metų – 2018 metais, tačiau įrengimas buvo paruoštas naudoti nepraėjus 2 metams nuo jo pagaminimo.</p> <p>Sprendimas. Vieneto 2015 metų apmokestinamasis pelnas bus sumažinamas visa turto faktiška įsigijimo kaina – 500 000 Eur.</p> <p>12. Sąlyga. Vienetas 2014 metais pradėjo vykdyti investicinį projektą – esminį gamybos proceso pertvarkymą, kuris tęsiasi iki 2018 metų. 2014–2017 metais iš rangovo sąskaitų negaunama, o sumokamos tik avansinės įmokos investicinio projekto darbams vykdyti. 2018 metais iš rangovo gaunama sąskaita, t. y. 300 000 Eur už visą investicinį projektą.</p> <p>Sprendimas. Kadangi sąskaita gauta tik 2018 metais, o 2014–2017 metais buvo sumokėti tik avansai už vykdomą projektą, todėl 2018 metų vieneto apskaičiuotas apmokestinamasis pelnas gali būti mažinamas 300 000 Eur.</p> <p><...></p>		
9.	Lengvata nustatoma atsižvelgiant į apmokestinamojo pelno dydį – 2009–2017 metų mokesstiniais laikotarpiais apmo-	<p>2009–2017 metų mokesstiniais laikotarpiais:</p> <p>* Vieneto mokesstinio laikotarpio apmokestinamasis pelnas gali būti sumažintas ne daugiau kaip 50 procentų. Jeigu per mokesčinį laikotarpį vieneto įsigyto turto faktiška įsigiji-</p>

<p><i>kestinamasis pelnas gali būti sumažintas ne daugiau kaip 50 procentų.</i> Jeigu tokių išlaidų suma yra didesnė nei 50 procentų už mokestinį laikotarpį apskaičiuoto apmokestinamojo pelno sumos, šią sumą <i>viršijančios išlaidos gali būti perkeliamos už vėlesnius keturis vienas po kito einančius mokestinius laikotarpius</i> apskaičiuotoms apmokestinamojo pelno sumoms sumažinti, atitinkamai mažinant perkeliama tokių išlaidų sumą. Tačiau kiekvieno mokestinio laikotarpio apmokestinamasis pelnas negali būti sumažintas daugiau kaip 50 procentų.</p> <p>Nuo 2018 m. mokestinio laikotarpio pagal 2017 m. gruodžio 7 d. įstat. Nr. XIII-842 2-ąją dalį už mokestinį laikotarpį apskaičiuotas apmokestinamasis pelnas dėl investicinio projekto lengvatos taikymo gali būti sumažintas iki 100 procentų.</p> <p>Apskaičiuojant 2009 metais prasidedančio ir vėlesnių mokestinių laikotarpių avansinio pelno mokesčio sumą pagal numatomą mokestinio laikotarpio pelno mokesčio sumą, neatsižvelgiama į galimą apmokestinamojo pelno sumažinimą dėl vykdomo investicinio projekto^R.</p>	<p><i>mo kaina yra didesnė nei 50 procentų</i> už mokestinį laikotarpį apskaičiuoto <i>apmokestinamojo pelno sumos, tai šią sumą viršijanti turto įsigijimo kainos dalis gali būti perkeliama ne ilgiau kaip ketverius vienas po kito einančius mokestinius metus.</i> Tačiau kiekvieno mokestinio laikotarpio apmokestinamasis pelnas negali būti sumažintas daugiau kaip 50 procentų. Jeigu vienetą įsigyja turtą ne vienerius mokestinius metus, tai kiekvienų mokestinių metų įsigyto turto faktiška įsigijimo kaina (viršijanti 50 procentų už mokestinį laikotarpį apskaičiuoto apmokestinamojo pelno sumos) perkeliama į kitus mokestinius metus iš eilės ta tvarka, kokia yra įsigyjamas turtas, t. y. pirmiausia perkeliama anksčiausiai įsigyto turto įsigijimo kaina (žr. VMI komentaraq).</p> <p>* Sumos, viršijančios leistiną apmokestinamojo pelno mažinimo sumą, gali būti perkeliamos už vėlesnius keturis vienas po kito einančius laikotarpius ir tuo atveju, jeigu paaiškėja, kad pirmąjį ar bet kurį kitą paskesnę laikotarpį įmonė apskritai neturi galimo mažinti pelno arba patyrė mokestinį nuostolį^S. Tai reiškia, kad ir tuo atveju, kai tam tikrais metais patiriamas nuostolis, šie metai įskaičiuojami į bendrą investicinio projekto lengvatos perkėlimo laikotarpį.</p> <p>Pradedant 2018 m. mokestiniu laikotarpiu:</p> <p>* Panaikintas 50 procentų apmokestinamojo pelno sumos apribojimas, paliekant visas aukščiau aprašytas nuostatas. Nuo 2018 01 01 apmokestinamasis pelnas (taip pat ir dėl perkeliama į ateinančius 4 metus investicinio projekto sumų) gali būti mažinamas visu šimtu procentų.</p> <p>* Jeigu yra faktiškai patirtos ir iki 2018 metų mokestinio laikotarpio pradžios likusios neperkeltos turto įsigijimo išlaidos, kuriomis iki 2017 metų imtinai 50 procentų buvo mažinamas apmokestinamasis pelnas, tai nuo 2018 metų mokestinio laikotarpio jis gali būti mažinamas 100 procentų^T.</p>
PRIEVOLĖ INFORMUOTI VMI (PMĮ 46¹ str. 6 d.)	
10.	Nuo 2018 metų mokestinio laikotarpio (pagal 2017 m. gruodžio 7 d. įstat. Nr. XIII-842 6 dalį) prievolė informuoti mokesčių administratorių panaikinta.
PASINAUDOJIMO INVESTICINIO PROJEKTO LENGVATA DEKLARAVIMAS^U	
<p>Investicinio projekto deklaravimas 2009–2018 metų metinėje pelno mokesčio deklaracijos PLN204 formoje:</p> <p>12. <...></p> <p>37. Deklaracijos 49 laukelyje įrašoma per mokestinį laikotarpį dėl vykdomo investicinio projekto faktiškai patirtų išlaidų, skirtų PMĮ 46¹ straipsnio 1 dalyje nurodytus reikalavimus atitinkančiam turtui įsigyti, suma, atsiskaitant už 2009–2017 metus, atskaitoma patirtų išlaidų suma gali sudaryti ne daugiau kaip 50 procentų, o atsiskaitant už 2018 ir vėlesnius metus – 100 procentų 48 laukelyje apskaičiuotos apmokestinamojo pelno sumos.</p> <p><...></p>	

^A Investicinio projekto lengvata pradėjo galioti apskaičiuojant 2009 metų ir vėlesnių metų mokesčių laikotarpių pelno mokesčių.

^B **Suvestinė** (jeigu Suvestinėje nenurodyta kitaip) **parengta vadovaujantis šiais pagrindiniais aktais: Lietuvos Respublikos pelno mokesčio įstatymo** (toliau Suvestinėje – *PMĮ*) 2 str. 12¹ d. str. ir 46¹ *straipsniais*; LR pelno mokesčio įstatymo 2 str. 12¹ d., 46¹ str., 47 str. *VMI komentaru* (toliau Suvestinėje – *VMI komentaras*), taip pat VMI prie LR finansų ministerijos *Mokesčių informacijos departamento seminario medžiaga* (Vilnius, 2012 m.), toliau Suvestinėje – *VMI seminaras*.

Įstatymą ir Komentarą, kaip ir kitus norminius aktus, su visais jų pakeitimais galima surasti UAB „Pačiolis“ elektroniniuose norminių aktų sąvaduose.

^C VMI 2018 m. sausio 23 d. atsakymas Nr. G-1262 R3-24 į savaitraščio „Buhalterija“ klausimus. Žr. „Buhalterija“, 2018 m., Nr. 8 (661), 1-asis klausimas.

^D Valstybinės mokesčių inspekcijos Teisės departamento atsakymai į redakcijos 2010 09 24 raštą Nr. 43-14 „Dėl investicinio projekto lengvatos taikymo“. Žr. „Apskaitos ir mokesčių apžvalga“, 2010 m., Nr. 11. P. 39. Taip pat VMI 2018 m. sausio 23 d. atsakymas Nr. G-1262 R3-24 į savaitraščio „Buhalterija“ klausimus. Žr. „Buhalterija“, 2018 m., Nr. 8 (661), 3-iasis klausimas.

^E Valstybinės mokesčių inspekcijos Teisės departamento atsakymai į redakcijos 2010 09 24 raštą Nr. 43-14 „Dėl investicinio projekto lengvatos taikymo“. Žr. „Apskaitos ir mokesčių apžvalga“, 2010, Nr. 11. P. 39.

^F VMI 2013 m. lapkričio 11 d. atsakymas Nr. (16.2-07-3-4)-R3-142 į savaitraščio „Buhalterija“ klausimus. Žr. „Buhalterija“, 2013 m., Nr. 43 (454).

^G Šios ilgalaikio turto kategorijos apibrėžiamos pagal Lietuvos Respublikos kelių transporto kodekso (Žin., 1996, Nr. 119-2772) ir Lietuvos Respublikos saugaus eismo automobilių keliais įstatymo (Žin., 2000, Nr. 92-2883; 2007, Nr. 128-5213) nuostatas.

^H Jeigu jie atitinka Motorinių transporto priemonių ir jų priekabų kategorijų ir klasių pagal konstrukciją reikalavimus, patvirtintus Valstybinės kelių transporto inspekcijos prie Susisiekimo ministerijos viršininko 2008 m. gruodžio 2 d. įsakymu Nr. 2B-479.

^I Ten pat.

^J VMI 2013 m. lapkričio 22 d. atsakymas Nr. (16.2-07-3-4)-R3-150 į savaitraščio „Buhalterija“ klausimus. Žr. „Buhalterija“, 2014 m., Nr. 1 (458).

^K Valstybinės mokesčių inspekcijos Teisės departamento atsakymai į redakcijos 2010 09 24 raštą Nr. 43-14 „Dėl investicinio projekto lengvatos taikymo“. Žr. „Apskaitos ir mokesčių apžvalga“, 2010 m., Nr. 11. P. 39.

^L VMI 2013 m. lapkričio 11 d. atsakymas Nr. (16.2-07-3-4)-R3-142 į savaitraščio „Buhalterija“ klausimus. Žr. „Buhalterija“, 2013 m., Nr. 43 (454).

^M LR pelno mokesčio įstatymo 46¹ straipsnio 5 dalies papildymas (nauja redakcija, galiojanti nuo 2011 m. gruodžio 1 d. pagal 2011 m. lapkričio 22 d. LR įstat. Nr. XI-1716).

^N VMI 2011 m. vasario 9 d. atsakymas Nr. (16.2-27)-R3-23 į žurnalo „Apskaitos ir mokesčių apžvalga“ klausimus. Žr. „Apskaitos ir mokesčių apžvalga“, 2011 m., Nr. 4.

^O VMI 2018 m. sausio 23 d. atsakymas Nr. G-1262 R3-24 į savaitraščio „Buhalterija“ klausimus. Žr. „Buhalterija“, 2018 m., Nr. 8 (661), 4-asis klausimas.

^P VMI 2010 m. gruodžio 17 d. atsakymas Nr. (18.32-31-1)-60-20 į savaitraščio „Buhalterija“ klausimus. Žr. „Buhalterija“, 2011 m., Nr. 8 (319).

^Q Pagal VMI 2015 04 27 raštą Nr. (18.10-31-1)-RM-8364.

^R Lietuvos Respublikos 2008 m. gruodžio 18 d. pelno mokesčio įstatymo 2, 5, 12, 34, 38², 41, 58 straipsnių pakeitimo ir papildymo ir įstatymo papildymo 40¹ straipsniu ir IX¹ skyriumi įstatymas Nr. XI-73; LR pelno mokesčio įstatymo 47 str. *VMI komentaras*.

^S VMI 2010 m. lapkričio 2 d. atsakymas Nr. (16.2-27)-R3-193 į savaitraščio „Buhalterija“ klausimus. Žr. „Buhalterija“, 2010 m., Nr. 49–50 (310–311).

^T VMI 2018-01-23 atsakymas Nr. G-1262 R3-24 į savaitraščio „Buhalterija“ klausimus „Dėl investicinio projekto lengvatos taikymo“. Žr. „Buhalterija“, 2018 m., Nr. 8 (661), 2-asis klausimas.

^U Reglamentuojamas VMI prie FM viršininko 2007 m. sausio 15 d. įsakymu Nr. VA-2 (2014 m. rugsėjo 12 d. įsakymu Nr. VA-76 paskelbta redakcija) patvirtintomis *Metinių pelno mokesčio deklaracijų PLN204, PLN204A, PLN204N, PLN204U formų užpildymo taisyklėmis*.

9.6c. Investicinio projekto lengvatos galimybių ir ribojimų suvestinės priedai

9.6c-1 priedas

PATVIRTINTA
Valstybinės mokesčių inspekcijos
prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos
viršininko 2013 m. gruodžio 17 d. įsakymu Nr. V-466

(Valstybinės mokesčių inspekcijos prie
Lietuvos Respublikos finansų ministerijos
viršininko 2017 m. gruodžio 8 d.
įsakymo Nr. V-637 redakcija)

INVESTICINIŲ PROJEKTŲ PELNO MOKESČIO LENGVATĄ TAIKANČIŲ VIENETŲ KONTROLINIS KLAUSIMYNAS (*)

Mokestinio patikrinimo / tyrimo dokumento data, numeris
Investicinius projektus vykdančios įmonės pavadinimas
Įmonės kodas
Kontaktai (elektroninis paštas, telefono numeris)
Tikrinimo / vizito data

Eil. Nr.	Klausimai	Teisės aktų punktas	Atsakymai (žymėti x)			
			Taip	Ne	Neaktualu	Sudarytojų pastabos
1	2	3	4	5	6	7
1.	Ar investiciniam projektui vykdyti naudojamas turtas priklauso vienetui nuosavybės teise?	2 straipsnio 12 ¹ dalis, 46 ¹ straipsnio 1 dalis	X		<i>Visada aktualu, išskyrus žr. pastabą ir Suvestinės 5 punktą</i>	<i>Turtas gali būti įsigytas skolon, bet svarbu turėti juridiskai teisingai parengtą dokumentą, nustatantį nuosavybės teisės perėjimą (žr. Suvestinės 5 punktą)</i>
2.	Ar investiciniam projektui vykdyti naudojamas turtas (jo dalis) nuomojamas kitiems vienetams (asmenims)?	46 ¹ straipsnio 1 dalis		X	<i>Visada aktualu</i>	Žr. Suvestinės 1 punktą
3.	Ar investiciniam projektui įsigytas turtas yra naudojamas ne trumpiau negu 3 metus?	46 ¹ straipsnio 5 dalis	X		<i>Aktualu, išskyrus atvejus, nurodytus Suvestinės 7 punkte</i>	Žr. Suvestinės 7 punktą
4.	Ar investiciniam projektui įsigytas turtas priskirtas ilgalaikio turto grupei: 4.1. Mašinos ir įrenginiai; 4.2. Įrenginiai (statiniai, gręžiniai ir kt.); 4.3. Kompiuterinė technika ir ryšių priemonės (kompiuteriai, jų tinklai ir įranga); 4.4. Programinė įranga;	46 ¹ straipsnio 1 dalis	X		<i>Visada aktualu (arba jis priskiriamas nurodytam 5 klausimyno punkte)</i>	Žr. Suvestinės 2 punktą

	4.5. Įsigytos teisės; 4.6. Kita					
5.	Ar įsigytas turtas, skirtas investiciniam projektui vykdyti, yra priskirtas Lietuvos Respublikos pelno mokesčio įstatymo 1 priedėlyje nurodytos ilgalaikio turto grupės „krovininiai automobiliai, priekabos ir puspriekabės, autobusai – ne senesni kaip 5 metų“ turtui – krovininiams automobiliams ir puspriekabėms?	46 ¹ straipsnio 1 dalis	X		Visada aktualu (arba jis priskiriamas nurodytam 4 klausimyno punkte)	Žr. Suvestinės 2 punktą
6.	Ar, apskaičiuojant apmokestinamąjį pelną, patirtų išlaidų už įsigytus krovininius automobilius, priekabas ir puspriekabas suma neviršija 300 000 Eur?	46 ¹ straipsnio 1 dalis				
7.	Ar įsigytas turtas, skirtas investiciniam projektui vykdyti, yra naujas (nenaudotas ir pagamintas ne anksčiau kaip prieš du metus (skaičiuojant nuo ilgalaikio turto naudojimo pradžios)?	46 ¹ straipsnio 1 dalis	X		Visada aktualu	Žr. Suvestinės 6 punktą
8.	Ar vieneto investicijos yra skirtos turimam ilgalaikiam turtui pakeisti kitu analogiškos rūšies ilgalaikiu turtu?	2 straipsnio 12 ¹ dalis, 46 ¹ straipsnio 1 dalis				
9.	Jeigu vykdomas investicinis projektas nebuvo įgyvendintas, tai jis nebaigtas dėl: 9.1. Turto, skirto investiciniam projektui vykdyti, vagystės; 9.2. Nenugalimos jėgos; 9.3. Ekonominių priežasčių, lėšų trūkumo; 9.4. Nutraukto finansavimo; 9.5. Laikino investicinio projekto sustabdymo; 9.6. Teisės aktų pasikeitimo; 9.7. Kitų priežasčių	46 ¹ straipsnio 5 dalis	X		Visada aktualu	Žr. Suvestinės 7 punktą
10.	Panaikinta					
11.	Ar investicinio turto, kuris iš dalies finansuojamas nacionalinio biudžeto, Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto, Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto, kitų valstybės pinigų fondų, savivaldybių fondų, Europos Sąjungos paramos ar kitų fondų lėšomis, įsigijimo kaina yra sumažinta panaudota paramos lėšų suma?	46 ¹ straipsnio 3 dalis	X		Visada aktualu	Žr. Suvestinės 4 punktą

12.	Ar, įsigijus turtą, skirtą investiciniam projektui vykdyti, ir pasinaudojus pelno mokesčio lengvata, yra tikslintos metinės pelno mokesčio deklaracijos dėl nebaigto investicinio projekto?	46 ¹ straipsnio 5 dalis	X		<i>Esant reikalui, visada aktualu</i>	Žr. Suvestinės 7 punktą
13.	Panaikinta					

(*) Lietuvos apmokestinamasis vienetas ir užsienio apmokestinamasis vienetas

(**) Pranešimo apie investicinį projektą PLN210 forma patvirtinta Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos viršininko 2009 m. vasario 20 d. įsakymu Nr. VA-17 „Dėl Pranešimo apie investicinį projektą PLN210 formos užpildymo ir teikimo taisyklių patvirtinimo“.

Teisės aktai, susiję su investicinių projektų pelno mokesčio lengvatos taikymu:

1. Lietuvos Respublikos pelno mokesčio įstatymas (Žin., 2001, Nr. 110-3992).

9.6c-1 priedo komentaras: atkreipiame dėmesį, kad šis klausimynas atspindi tik esmingiausias investicinio projekto lengvatos bruožus. Vadovaujantis vien tik jo turiniu, taikyti šią lengvatą labai pavojinga. Tam reikia kruopščiai susipažinti su Suvestine, o jeigu reikia, – ir joje minimais šią lengvatą reglamentuojančiais norminiais aktais.

9.6d. Investicinio projekto lengvatos apskaičiavimo žiniaraštis

Investicinio projekto lengvata, leidžianti daugeliui įmonių pelno mokesčio taupymo sąskaita plėtoti savo veiklą, kaip ir kiekviena kita lengvata, valdžios ribojama kai kuriomis reikšmingomis sąlygomis. Siekiant išvengti baudių dėl neteisingo naudojimosi šia lengvata, pirmiausia būtina kruopščiai susipažinti su ankstesniuose šiai lengvatai skirtuose klausimuose išdėstyta medžiaga, ypač nuosekliai būtina išstudijuoti *Investicinio projekto lengvatos galimybių ir ribojimų suvestinę* (9.6b klausimas).

Tačiau tam tikri reikalavimai keliami ir šiai mokesčių lengvatai apskaičiuoti. Reikalas tas, kad netgi pagrįstai pritaikius investicinio projekto lengvatą, būtina stebėti, kokia suma sumažinamas tam tikrų metų apmokestinamasis pelnas, nes ši lengvata nustatoma atsižvelgiant į apmokestinamojo pelno dydį. Šis rodiklis *2009–2017 metų mokestiniais laikotarpiais galėjo būti sumažintas ne daugiau kaip 50 procentų. Nuo 2018 metų mokesčio laikotarpio tokio apribojimo neliko.* O jeigu išlaidų, priskirtinų investicinio projekto lengvatai, suma yra didesnė, tai šią sumą *viršijančios išlaidos gali būti perkeliamos už vėlesnius keturis vienas po kito einančius mokesčius laikotarpius*, atitinkamai mažinant ateityje perkeltiną tokių išlaidų sumą.

Apskaičiuojant 2014 metų ir vėlesnių metų pelno mokesčių, investicinio projekto lengvata taikoma ir ilgalaikio turto grupės „krovininiai automobiliai, priekabos ir puspriekabės, autobusai – ne senesni kaip 5 metų“ turtui – krovininiais automobiliais, priekaboms ir puspriekabėms. Tačiau dėl pastarosios grupės ilgalaikio turto įsigijimo apmokestinamąjį pelną galima sumažinti tik iki 300 000 Eur patirtų išlaidų per mokesčio laikotarpį suma.

Šių ribojimų negalima pažeisti, o norint juos kontroliuoti, būtina pildyti *Investicinio projekto lengvatos apskaičiavimo žiniaraštį*.

Toliau pateikiamas jo užpildymo pavyzdys, o internete – jo šablonas. Būtinai paaiškinimai pateikiami pavyzdžio išnašose.

Investicinio projekto lengvatos apskaičiavimo žiniaraštis

1 lentelė

Eil. Nr.	Duomenys metinei pelno mokesčio deklaracijai PLN204 užpildyti									
	Investicinio projekto pavadinimas	Preliminarus laikotarpis, per kurį numatoma vykdyti investicinį projektą	Investicinio projekto tikslas	Turto įsigijimo data	Turto įsigijimo dokumento numeris	Faktiškai patirtos turto įsigijimo / pagaminimo išlaidos ¹	PMĮ apribojimas dėl investicinio projekto ²	Apmokestinamojo pelno mažinimo mokesčinis(-ai) laikotarpis (-iai) ³	Apmokestinamojo pelno mažinimo suma ⁴	Į kitus metus perkeliamas projekto faktiškai patirtų išlaidų likutis
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	Gamybos linijos įrengimas	2015 02 01–2018 07 01	Naujų produktų gamyba	2015 03 17	XZ 20131	850 000	X	2015 2016 2017 2018	150 000 200 000 300 000 200 000	700 000 500 000 200 000 0
2	Kroviniai automobiliai	2017 06 01–2017 12 31	Papildomų paslaugų teikimas	2017 09 20	XXX 124	320 000	300 000	2017 2018	0 300 000	300 000 0

2 lentelė

Eil. Nr.	Apmokestinamojo pelno mažinimo mokesčinis laikotarpis	Apmokestinamojo pelno suma, sumažinta gauta parama	Apmokestinamojo pelno mažinimo suma ⁵	Faktiškai patirtos turto įsigijimo / pagaminimo išlaidos	Ankstesnių metų investiciniams projektams faktiškai patirtų išlaidų likutis	Apmokestinamojo pelno mažinimo suma (PLN204 formos 49 laukelis)	Į kitus metus perkeliamas projekto faktiškai patirtų išlaidų likutis
1	2	3	4	5	6	7	8
1	2015 m.	300 000	150 000	850 000	0	150 000	700 000
2	2016 m.	400 000	200 000	0	700 000	200 000	500 000
3	2017 m.	600 000	300 000	300 000	500 000	300 000	500 000
4	2018 m.	750 000	750 000	0	500 000	500 000	0

- Pastabos:**
- ¹ Turto įsigijimo / pasigaminimo išlaidų suma turi būti sumažinta panaudota paramos lėšų suma, jeigu turto įsigijimas iš dalies finansuojamas nacionalinio biudžeto, Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto, Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto, kitų valstybės pinigų fondų, savivaldybių fondų, Europos Sąjungos ir kitos finansinės paramos lėšomis.
- ² Įsigyjant krovininius automobilius, priekabas ir puspriekabas, apmokestinamąjį pelną dėl šio turto įsigijimo galima sumažinti tik iki 300 000 eurų.
- ³ Kiekvienam investicinio projekto objektui galioja maksimalus 5 metų apmokestinamojo pelno mažinimo laikotarpis.
- ⁴ Apmokestinamojo pelno mažinimo dėl investicinio projekto suma pirmiausiai apskaičiuojama 2 lentelės 7 skiltyje, o vėliau paskirstoma pagal objektus nuo anksčiausiai įsigyto dėl PMĮ numatyto apmokestinamojo pelno mažinimo laikotarpio (5 m.) apribojimo.
- ⁵ Apmokestinamasis pelnas dėl vykdomo investicinio projekto 2009–2017 metų mokesčiais laikotarpiais galėjo būti sumažintas ne daugiau kaip 50 procentų. Nuo 2018 metų mokesčio laikotarpio tokio apribojimo neliko.

9.6g. Pranešimai VMI

Pranešimas mokesčių administratoriui apie vykdomą investicinį projektą

Reikalavimas galiojo nuo 2008 12 30 iki 2017 12 22

Nuo 2018 metų mokestinio laikotarpio apie pradedamą vykdyti investicinį projektą prievolė informuoti mokesčių administratorių panaikinta
(pagal 2017 m. gruodžio 7 d. įstat. Nr. XIII-842 6-ąją dalį).

